

HADUDFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ
Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELMŰVÉSEZŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
Szerkesztőség T. 3 47. o. Kiadóhivatal T. 3-48

Gróf Teleky Pál és Szily Kálmán műegyetemi rektor nagy beszédei a numerus clausus védelmében

Baltazár Dezső elveti a magyar fajiságot, viszont Pantheonba emeli a zsidókat Berzeviczy helyteleníti a módosítást, de elfogadja

A nacionalizmus összezsugorítása a liberálizmussal a magyar felsőházban

A felsőház kedden kezdte meg a numerus clausus módosításának vitáját, amelynek során rendkívül értékes felszólalások hangzottak el az utolsó fajvédelmi törvény fentartása mellett. Különösen nagyjelentőségűek gróf Teleki Pál és a műegyetem rektorának hatalmas beszédei, akikkel szemben viszont Baltazár Dezső a magyar nemzet Pantheonjába emelte az zsidókat.

A KORMÁNYZÓ ÜNNEPLÉSE

A felsőház ülésén a királyi hercegek közül Albrecht, a kormány tagjai közül pedig Klebelsberg Kunó gróf, Pesthy Pál és Máyer János miniszterek voltak jelen.

A NUMERUS CLAUSUS MÓDOSÍTÁSÁNAK VITÁJA

A numerus clausus módosításáról szóló javaslat előadója Mátray Rudolf, a székesfehérvári cisztercita főgimnázium igazgatója volt.

— Viták folynak arról, vajjon a zsidóság faj-e vagy felekezet, — kezdte beszédét.

— Faj! — hangzik innen is, onnan is a padosorokból.

— Erről a vitáról — folytatja az előadó — nem óhajtok beszélni. Ez a törvény nem a nemzet szabad elhatározása, hanem Trianonnak egy

BALTAZÁR DEZSŐ A MAGYAR PANTHEONBA HELYEZI A ZSIDÓKAT

Baltazár Dezső emelkedett elsőnek szólásra.

Az államok haladásának és egyúttal együttműködésének feltételeit több általános igazság tisztelete és érvényesítése mellett az képezi, — mondotta hosszabb elméleti bevezetés után, — hogy az egyéni teheresség kifejtése és érvényesülése az erkölcs általános határai között minden polgárra egyenlő feltételekkel szabad legyen. Az egyenlő polgári jogosultságtól a nemzethez tartozás köteleke semmi szín alatt el nem szakítható. De

semmi szín alatt sem tudom elfogadni a nemzethez tartozás kötelekének faji alapon való megkonstruálását.

A nemzeti géniusz lelki erő, olyan teremtő erő, olyan szellemi hatalom, amelyik speciális közös célokkal, közös úton, közös eszközökkel dolgozó, küzdő, áldozó és homogén lelkeket teremt új vérnek, husnak, színek, fajak, sőt még a nyelvnek természeti életéhez tartozó határain is. Abban a pillanatban eltűnnek a nemzeti lét jogosultsága és megszűnnek különállásának haszna, termékenysége és megsegényülése a nemzeti géniusz jelentősége és méltósága, amint a nemzeti köteleket a lelki talajról letépnek és az egész

Báró Wlassich Gyula elnöki megnyitójában megemlékezett arról, hogy a hónap elején volt nyolcadik évfordulója annak, hogy az ország nagybányai vitéz Horthy Miklóst kormányzóvá választotta. Az isteni gondviselés tartsa meg nekünk sokáig a magyar történelem e valsegős nehéz korszakának középpontjában álló értelmi és erkölcsi jellemben kimagasló igaz történelmi hivatást betöltő egyéniségét, hogy megláthassa a magyar igazságban rejlő legyőzhetetlen erkölcsi erőnek elmaradhatatlan diadalát.

Az elnök jelentéseit állva hallgatták végig a felsőház tagjai és lelkes tapsal fogadták.

része. Ha a törvény azt sugalmazta, hogy

zsidó polgártársaink közül többen megelégedtek magukról és hazájukról a kommunizmusban,

még akkor is igazságtalan ez a törvény, mert ártatlanokat is sújt egyesek büne miatt. Viszont, ha a numerus clausus megszűnik az egyetemeken, akkor meg kell szünie a gazdasági életben is. Kéri a javaslat elfogadását.

PANTHEONBA HELYEZI A ZSIDÓKAT

nemzeti szent konstrukciót átaldobnánk a fajiság megbizhatatlan, kétes, alantas, ingoványos biológiai területére. (Élénk ellentmondások jobbfelől és a középről.)

Szomoruan nézne ki a nemzeti géniusz, amelynek nem volna teremtő, átforgató, áthasonító ereje és szomoruan az a nemzet, amely nem tudná igazolni egyéniségét, lelkiségét. Szerencsére a magyar nemzeti géniusz és a magyar nemzet nem ilyen. Küzdelmeink, szenvedéseink, dicsőségeink tüzkohójában szinaranná tudta égetni és szinarany egyéniségére összehozni a különböző fajú embereket

és bennük magyar lelket teremtven és formálván, a magyar történelmi értékek Pantheonjában számukra helyeket biztosít. Ebben a Pantheonban mindaddig faji eredetre való különbség nélkül

szépen megértünk egymás mellett, nem zsidó és zsidó,

nem tót és tót, nem sváb és sváb és a magyar nemzeti dicsőség koszoruját együttesen alkották mindazok, akiket a magyar nemzeti géniusz egységesítő szent tüze magyarrá ihletett.

En tehát a faji megkülönböztetést, a jogok, jogosítványok kérdésének,

szerzésének vagy megtagadásának és elvesztésének alapjául nem fogadom el, de

nem fogadom el a vallási különbözötést sem.

En tehát a numerus clausus törvényt nem fogadom el. Nem fogadom el sem eredeti szigorú, sem mostani enyhébb formájában. Nem fogadom el, mert ellenkezik Magyarország érdekeivel is, mert egyetemes történelmi jövőnk fényét elhomályosítja és kérdés alá helyezi olyan erényeinket, amelyek képessé tesznek bennünket régi

TELEKI PÁL GRÓF NAGY BESZÉDE A NUMERUS CLAUSUS VÉDELMEBEN

Teleki Pál gróf emelkedik szólásra, mire, az eddig üres padosorok megtelnek érdeklődőkkel.

— Két szempont kötelez engem, — kezdi beszédét Teleki Pál, — hogy a törvényjavaslatához hozzászóljak. Az egyik, hogy

**a numerus clausus éppen ne-
vemhez fűződik,**

a másik szempont pedig, hogy én terjesztettem be az egyetemi ifjuság részéről az ifjuság kérvényét a képviselőházhoz és a felsőházhoz, a melyben a javaslat visszavetését kérik. Kérem is arra a felsőházat, foglalkozzék behatóan az egyetemi diákság kérelmével, mert

**az ifjuságot már nem lehet ugy
kezélni, hogy azt mondjuk ne-
kik: Mars, menj tanulni.**

(Általános helyeslés.)

A baj ott van, hogy az egyetemi ifjuság egészen más numerus clausust lát az életben, amikor az egyetemi padokból kikerült. (Ugy van, ugy van!)

A keresztyény ifjuságnak sokkal nehezebbek a megélhetési viszonyai. A keresztyény társadalom nem rendelkezik azzal a mindenesetre dicsérendő és megbecsülendő összetartozási érzékkel, mint a zsidó társadalom. A keresztyény ifjuság hátrányos állapota folytatódik az életben is.

**Ha megszüntetjük a numerus
clausust, meg kellene annak
szünie a gazdasági életben is.**

Statistikai adatokat sorol fel ezután Teleki Pál gróf. Először az iparosokat említi, ahol 30.800 a tulajdonosok száma és ebből

28 százalék zsidó.

Részletezve a fonó- és szövőiparban 34, a vas- és fémiparban már csak 18 százalék a zsidó tulajdonosok száma.

A kereskedelmi alkalmazottak között 37 százalék a zsidóság arányszáma. Az üzletvezető igazgatók között az arányszám már 42 százalék, egyes iparágakban még több, mint a textiliparban, ahol a kereskedelmi alkalmazottak 50,

nagyságunk földrajzi, jogi és ethikai határait és méreteit visszaszerezni és megtartani.

**A numerus clausus a kulturfő-
lény intézményes deminúciója,
beavatkozás az Isten munkájába,**

aki a tehetség egyedüli adományozója. A numerus clausus törvény nem való a magyar törvénytarba, mert az félelem és gyűlölet kodifikációja.

Kénytelen vagyok mindezeket hangsúlyozni, mert hazám és nemzetem érdeke kívánja, hogy liberális demokrácia kérdéseinek alkuvást különböző irányzatok változása és nyomása kedvéért ne ismerjünk. Bár a magas kormány iránt a legnagyobb tisztelettel, szeretettel és bizalommal viseltetem, a törvényjavaslatot nem fogadhatom el.

Ezután az agg Bezeredy István dicsérte a liberálizmust. Műtán haladást lát a módosításban, elfogadja.

**az üzletvezető igazgatók 55 és
és a tulajdonosok 58 százaléka
zsidó.**

A budapesti nagymalmok 19 igazgatója közül csak négy a keresztyény, a malmok kereskedelmi hivatalnokai közül pedig csak 13. Két vidéki kendergyárban 1135 munkás dolgozik, mind keresztyények, de a 44 gyári tisztviselő közül csak három.

**A tőzsdetanács 75 százaléka
zsidó,**

az egyezményeseknek 95 százaléka. A ruházati iparban 71.4 százalék a zsidó tulajdonosok arányszáma, az alájuk rendelt zsidó tisztviselők pedig 61.5 százalék. A bõriparban a tulajdonosok 61.1, az alkalmazottak 40 százalékban zsidók. A vegyészeti iparban 60 százalék a tulajdonosok, 24.8 az alkalmazottak arányszáma a zsidóság javára.

**Egyes pályákat valósággal ro-
hammal foglaltak el a zsidók.**

Mikor mi a törvényjavaslatról beszélünk, mindaddig zsákban macskát árulunk, amíg egész ösztönt meg nem mondjuk, hogy itt

tulajdonkép faji harcról van szó.

Ezt tudják a keresztyények és tudja a zsidóság is, csak egyikünk sem mondja meg. Maga Max Nordau jelentette ki egyszer, hogy ez az elpalástolásunk nem egyéb, mint „eine konventionelle Lüge der Kulturmenschheit”.

Semmiféle diffamáló nincs abban, ha azt állítjuk, hogy a zsidóság faj. Abban sincs semmi diffamáló, ha azt mondjuk, hogy

**nem akarjuk, hogy Magyaror-
szág elzsidósodjék.**

Épöly kevésse akarjuk, hogy elmémetesedjék, eloroszosodjék, vagy elindusodjék, pedig ezeket a népeket mind nagyon tiszteljük.

A faj nem biológiai kérdés, nem vér kérdése. A faj egy együttest jelent, hosszas és állandó együttest, teljes testi és lelki egységet. Olyan probléma ez, amellyel szembe kell

nézni. Törvényre hivatkoznak és azt mondják, hogy a zsidóság felekezet. A törvény nem hozható fel bizonyítéknak a valóság mellett vagy ellene. Tévednek, akik a zsidó vallást úgy fogják fel, mint más nyugateurópai vallást.

A zsidó vallás a fajtól elválaszthatatlan.

Minden nép meg tudja különböztetni a közte élő zsidóságot. A különbség tehát megállapítható. Nemcsak anatómiai különbség, de még a gondolkodás különbsége is.

Azt mondta Baltazár Dezső, hogy szomorúan néz ki a magyar Gómus, ha nem tudna asszimilálni. Erre ő azt mondhatja, hogy

szomorúan néz ki a magyar géniusz az asszimiláció tekintetében.

(Ugy van! a jobboldalon és közép.) A numerus clausus éppen arra kell, hogy ezt a veszendőbe menő magyar Géniust megerősítse. Ha ezt a Géniust vissza tudjuk szerezni, egyszer majd akkor hajlandó megszavazni ezt a javaslatot.

A liberálizmusról el kell térni minden olyan esetben, ha az állam jólfellegott érdeke kívánja.

Arról van szó, hogy békét teremtsünk az ország lakosai között. A békét azonban nem lehet a konvencionális hazugságok hangoztatásával megteremteni, hanem csak nyíltan. A javaslat nem őszinte kompromisszum és nem oldja meg a kérdést. A megoldhatatlanságig komplikált és épen ezért nem fogadja el. (Általános helyeslés és taps.)

BERZEVICZY TÁMADJA, DE ELFOGADJA A JAVASLATOT

Berzeviczy Albert szerint nem oldja meg a törvényjavaslat a kérdést. De nem is őszinte. Az eredeti törvényben ugyanis szó sincs zsidóságról, ennek ellenére mindenki tudja, hogy

a módosító törvényjavaslat is a zsidóság ellen irányul.

A népszövetségnek a numerus clausus ügyében történt beavatkozását teljesen jogtalannak tartja. Mindazonáltal örül, hogy a jogtalan beavatkozás mégis csak előbbre vitte az ügyet. Nem hirdeti a tanszabadság abszolút elvét, de a korlátozásoknak elvi alapon kell történniök és igazságosoknak kell lenniök. A törvényjavaslat az önkény, vagy a protekció alapjára helyezkedik. — Mindazonáltal a javaslat egy lépést jelent a numerus clausus teljes eltörlése felé, ezért elfogadja.

A MÜEGYETEM REKTORA A ZSIDÓKÉRDÉSRŐL

Szily Kálmán, a Müegyetem rektora szólalt fel. A szabadságjogokért minden embernek lelkesedni kell, de azt nem akceptálhatja, hogy ezek a szabadságjogok minden körülmények között minden nemzetnél a fejlődés útját jelentenek.

Rendkívüli időkben lehet, sőt kell is a tanszabadságot korlátozni.

Kimerítően foglalkozik ezután azokkal a körülményekkel, amelyek az antiszemitizmusra vezettek.

Ennek főokai, hogy az országvesztő forradalmak vezetői tulnyomó részt zsidók voltak. De a forradalom a Galilei kör boszorkánykonyhájából indult ki, amelynek

minden tagja kivétel nélkül zsidó volt.

1100 tagja volt ennek a bomlasztó szervezetnek, tehát minden harmadik zsidó főiskolai hallgató. A zsi-

dóság a háboru véráldozataiból nem vette ki kellő arányban a részét.

Ezt csak azzal lehet magyarázni, hogy

a háboruban a zsidóság nagyrésze inkább hátul tartózkodott, mint elől

és oka ennek a „hazaszeretnek“ a Jászi Oszkár-féle tanítás is. Bármilyen hevesen támadták kívülről és belülről a numerus clausust, mégis bizonyos nyugalmi és kiegyensúlyozott állapotot teremtett és nagy érdeme az, hogy az antiszemitizmust lehiggasztotta. A mai viszonyok között magasabb nemzeti

A KÉPVISELŐHÁZ ÜLÉSE

Budapest, március 13. A képviselőház mai ülésén rátértek az ipari záloglevelekről szóló törvényjavaslat általános vitájára.

Beck Lajos rámutatott arra, hogy most az iparnak az a része jut hosszulejárati kölcsönhöz, mely eddig a hitel terén bizonytalanságnak volt kitéve.

Az ekkor a terembe érkező

Apponyi Albert grófot a képviselők felállva, hosszas tapsal üdvözlük.

Dencz Ákos örömmel üdvözlö a javaslatot, amely lehetővé teszi, hogy a középipar számára hosszulejárati hitelt biztosítson. Farkas István a gyakorlati életben nem vár sok hatást. Fröhvirth Mátyás a kamatok olesőbbodását várja a javaslatból, amelyet elfogad. Perlaky György szerint is jótársa lesz a javaslatnak a gazdasági életre. A javaslatot elfogadja.

Ezután Herczegh Béla jogi szempontból foglalkozott a javaslatl. Arra kéri a miniszterelnököt, hogy a kisipar számára is tegye lehetővé az olesó hitelt.

A javaslatot elfogadja.

Várnai Dániel a javaslatot nem fogadja el.

Usetty Béla sajnálja, hogy a javaslat csak azokra a vállalatokra vonatkozik, amelyek nyilvános számadásokra kötelezettek. Kéri a minisztert, tegye lehetővé, hogy a nagyipar másik része és a kisipar is részesüljön olesó hitelben.

Bud János pénzügyminiszter kijelenti, hogy régen nem látott olyan

Öt évi kamatmentes kölcsönt kapnak az alföldi gazdák a szikes talajok megjavítására

A megjavított talajon a termés kat. holdanként 3--4 mázsával emelkedik — 800 ezer kat. hold szikes talaj van az Alföldön

Az állami intézmények és gazdaságok hosszu évek kísérletei alapján bebizonyították, hogy a mészszegény, kötött, szikes talajokat a Treutz-féle meszezési eljárással feltétlen biztonsággal meg lehet javítani. Ugyancsak megállapították, hogy a már egyszer megjavított szikes szántóföld rendszeres művelés és okszerű trágyázás esetében el nem szikesedik, el nem romlik és a termés kat. holdanként 3--4 mázsával emelkedik.

Miután az Alföldön közel 800 ezer kat. hold mészszegény kötött szikes föld van, amelynek művelése nehéz, költséges, a terméseredmény bizonytalan, MAYER János földművelésügyi miniszter az állandó központi talajjavító bizottság javaslatára a minisztertanácsban nyert felhatalmazás alapján elhatározta, hogy egyelőre az Alföldön, illetve Csongrád, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Heves, Zemplén, Békés, Bihar, és Haj-

szempontokból a keresztény középosztály a nemzetnek olyan értékes eleme, hogy fenntartásáért mindent, még szokatlan dolgokat is el kell követni. A numerus clausus törvénye jól tudta mit akar és időszerűségét még a jövő szempontjából sem veszítette el. Ezzel szemben a hazai zsidóság legértékesebb rétegének is megértőnek kell lenni, mert

sem az egyetemes nemzeti érdek, de a speciális zsidóérdek sem kívánja, hogy a zsidóság térfoglalása veszélyeztesse, sőt egyenesen lehetetlenné tegye a keresztény lakosság supremáciáját.

Az ülés félháromkor ért véget.

egyöntetű vitát, mint ennél a javaslatnál.

Az iparnak a mai időkhöz kell átalakulni, ez pedig rövid lejáratu hitellel nem lehetséges.

Ezt azonban rendkívül óvatosan, tervszerűen kell megoldani. Biztosítékokat kell szerezni, egy olyan hitelformát megteremteni, amelyre ép úgy büszkék lehetünk, mint a jelzálogkölcsönre. A javaslat tényleg nem öleli fel az egész ipart, de foglalkozik a kérdés szélesebb alapokon való megoldásával is. Az Iparosok Országos Központi Szövetkezetét fokozatosan évről-évre fejleszteni kívánja, hogy a kisipari hitelkérdést ez is segítse megoldani. A Hitelszövetkezet mellett van és pár hónap alatt

az egész szövetkezeti kérdést felölelő törvényjavaslatl jön a Ház elé.

A Ház a javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadta.

Az elnök javasolja, hogy a Ház holnap tartsa legközelebbi ülését, amelyen

tüzzék napirendre az 1928—29. évi állami költségvetést és appropriációt.

A többség a napirendi javaslatot elfogadta.

Az elnök közli a Házzal, hogy a házszabályok rendelkezései szerint a költségvetést a

8 óras ülésben kell tárgyalni

és javasolja, hogy a Ház délelőtt 10 órától délután 6 óráig megszakítás nélkül folytassa tanácskozásait. A Ház ilyen értelemben határozott.

danként 40 pengővel fog hozzájárulni és gondoskodni kell a vasutól való elűvarozásról és a mésznek a szántóföldön való szétosztásáról. Az esetben pedig, ha a mészanyagot a nyílt pályán rakják ki, viseli az államvasutak e címen felmerülő költségeit is.

2. A javításnál felmerülő összes költségeket — kivéve a javítási anyagok a vasutól való elűvarozását és szétosztását, valamint a talaj előkészítésével járó, mindkét esetben a gazdát terhelő kiadásokat, — előlegezi oly módon, hogy azt a gazdák 5 évi kamatmentes hitelt gyanánt élvezik és a 6. évtől kezdve a kölcsönért 5%-os kamatot fizetnek.

Ugyancsak a 6. évtől kezdve 10 év alatt, évi egyenlő részletekben lesznek kötelezve a gazdák a kölcsönt visszafizetni. A megjavított szikes szántóföldeknek megjavítása előtt megállapított földadóját az állam 15 éven belül nem fogja felemelni.

Pocsolyába fult egy kis gyerek

(A Hajdúföld tudósítójától.) Balmazújvárosról jelenti tudósítónk, hogy tegnap délután 3 órakor Berceky Sándor 2 és fél éves kis fia az udvaron levő pocsolya gödörbe beleesett és megfulladt. Dr Preineszberger Jenő tanácselnök, vizsgálóbíró dr Horváth Arthur törvényszéki szakértővel kiutaztak a helyszíni szemle és a boncolás megtartására, mert gondatlanság látszik fennforogni a kis gyermek tragikus halála esetében.

A szerelmes férj esete különváltan élő feleségével

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni törvényszék tegnap vonta magánlakértésért felelősségre Molnár Pál hajduszoboszlói földmivest. Molnár már régebben felváltan él feleségétől. A múlt év március 25-én éjjel átugrott felesége házának kerítésén és az ablak alatt kérélni kezdte az asszonyt, hogy eresse be. Majd amikor látta, hogy a szép szó nem vezet eredményre, öklével betörte az ablakot. A bíróság magánlakértésért 1 havi fogházra ítélte.

— A HAJDUFÖLD szerkesztősege, kiadóhivatala és nyomdája József kir. herceg-utca 16. sz. alá költözött.

Szerkesztőség és nyomda telefonszáma 3-47, kiadóhivatal telefonszáma 3-48.

A jövő hónapban jelenik meg a magyar esztétikai irodalom teljes története

Mitrovics Gyula dr bemutatta korszakalkotó munkáját a Tisza István Tudományos Társaság ülésén — Dr Rácz Lajos és dr Sz. Kun Béla felolvasásai

(A Hajdúöld tudósítójától.) A debreceni Tisza István Tudományos Társaság felolvasó ülést tartott szerdán délután 5 órai kezdettel a kollégium dísztermében. Az első felolvasó

dr. Rácz Lajos

sárospataki professzor volt. Tudományos értekezésében Zeller Eduárd berlini és Hupfner prágai egyetemi professzorok tételét cáfolta meg, akik kétségbe vonják, hogy a keleti bölesészet hatással lett volna a görög filozófia megindulására. Ezzel szemben a tudós előadó kimutatta, hogy az első ion filozofusok Egyiptomból és Asszír-Babilionából valóságos és tudományos hatásokat vettek és e hatások folytán kezdtek el az ő böleséleti munkálkodásukat. — Sorba kimutatta a keleti hatást Thales-re, Anaximondrosra, Heraklitosra és Pythagorasra visszamenőleg. Végeredményül kimondta, hogy a görög bölesészet akkor indult meg, mikor az ion filozofusok a keleti tudományokkal érintkezésbe léptek. A tudós értekezése után

dr. Láng Nándor

egyetemi tanár, a Tisza István Tudományos Társaság elnöke meleg szavakkal méltatta dr. Rácz Lajos felolvasó irodalmi munkásságát, — majd átnyújtotta neki a társaság tagsági diplomáját.

A közönség lelkesen megtapsolta a társaság új rendes tagját.

Ezután dr. Sz. Kun Béla egyetemi tanár rendes tag helyett, annak távollétében dr. Darkó Jenő egyetemi tanár, a Szent Száva-rend lovagja, felolvasa a „Református gyülekezet papválasztási joga” című értekezését. Ebben a munkában ismertette a felolvasó a különböző rendszereket az egyes államok gyülekezetének papválasztási jogában.

Általános érdeklődés közepett lépett a felolvasói emelvényre

dr. Mitrovics Gyula

egyetemi tanár, a tudományos társaság rendes tagja, hogy „A magyar esztétikai irodalom története” című könyvét bemutassa a T. I. T. Társaságban.

— A magyar esztétika történetét — mondotta a kiváló tudós professzor — Jánosi Bélának kellett volna megírni, akitől birjuk az egyetemes esztétika történetét is. Élete végén ő ehhez hozzá is fogott, de munkájának a kezdetén kiragadta kezéből a tollat a halál.

Ő írta volna meg Pintér Jenő magyar irodalmi kézikönyve számára is a magyar esztétika irodalmának történetét. Elhunyt után fordult hozzám Pintér azzal a kéréssel, hogy vállaljam el Jánosi helyett a feladat megoldását. Ez munkám keletkezésének a története. Hozzá kell

még tennem azt, hogy az esztétika elméletével foglalkozván, magam is szükségét éreztem annak, hogy alaposan áttanulmányozzam a magyar esztétikai gondolkodásnak is a múltját, mert *egészséges fejlődés, termékeny rendszer, filozófiai gondolkodás terén is csak ott alakulhat, ahol erre előző gondolkodók törtek meg az utat*, mintegy alkalmassá teszik a talajt. Az új hajtásnak is ebből kell kinőnie.

A magyar esztétika történetét először Versényi György, a kolozsvári ref. kollégium tanára tette rendszeres tanulmány tárgyává 1874-ben. Ő tehát tudományunk megalapítója, első uttorója. Szerdahelyitől kezdve a hetvenes évek népszerűsítő rendszerezőit tekintti át az anyagot. Azonban már csak két íves terjedelménél fogva sem dolgozhatta fel anyagát lényegesen és megfélelő teljességgel. Másik kísérlet e nemből a Radnay Rezsőé, aki Kölcsey felléptéig dolgozza fel anyagát, 1889-ben megjelent munkájában, — „*Esztétikai törekvések Magyarországon*” címmel. Kimerítő és alapos tanulmány, amely az összehasonlító irodalomtörténet módszereivel dolgozik és ma is nélkülözhetetlen forrásmunka. Azóta nem sok történt ezen a téren. Arany és Gyulay kritikai tevékenysége érdekelt egyeseket. Kiemelkedik Beöthy Erdélyi tanulmánya és Husztné Révhegyi Rózsi dolgozatai Eötvösről és Kölcseyről, s mindenképpen a Jánosi Erdélyiről, Henszmannról, Brassayról, Szerdahelyiről, Schédiusról.

Ezek után következik a most bemutatandó könyv, amely *tudományunk történetét 1925-ig vezet le 41 fejezetben*, a bevezetést és előszót nem számítva ide.

Hogy mennyi anyag gyűlt össze a másfélszáz év folyamán, jellemzősül megemlítem a tudós előadó, hogy csak az utolsó fejezetben, amely az esztétika klasszikusainak magyar fordításairól és az esztétikatörténet munkásairól szól, *több, mint 100 mű töltött kellett seregszemlét tartania*. Az anyag ismertetése céljából bemutatta könyve fejezeteinek a címjegyzékét. A könyv irányának és a mű hangjának jellemzésére felolvasa a mű rövid bevezetését; a feldolgozás módjának és terjedelmének jellemzésére egyik fejezet nagyobb részét mutatta be.

A nagyszabású, korszakalkotó munka élvezetes bemutatása után dr. Láng Nándor elnök méltatta a *könyv országos jelentőségét*, amely összes kimagasló íróink és költőink munkáit rendszerbe foglalta s így méreteinél, de főként tudományos értékénél fogva *örök életű marad*. Végül kifejezte a társaság háláját a tudós professzor munkálkodásával

szemben, aki könyvének minden fejezetét felolvasta a társaság felolvasó ülésein és ezzel nagyban hozzájárult a társaság tudományos programjához.

Tekintettel a széleskörű érdeklődésre, helyénvalónak tartjuk ezen a

helyen megemlíteni, hogy a hatalmas munka a Csáthy könyvkereskedés r. t. cég kiadásában egy hónapon belül feltétlenül megjelenik. Megrendeléseket elfogad a Csáthy-cég debreceni főintézete és budapesti (Krisztina-körút 133. sz.) fiókja, valamint minden hazai könyvkereskedés.

Tavasszal megkezdik a debreceni új postapalota építését

(A Hajdúöld tudósítójától.) Debrecen város egész közönségének több, mint évtizedes kívánsága már, hogy építsék fel az új postapalotát. Hosszas huza-vona és többszöri sürgetés után most végre úgy látszik megvalósulás stádiumába jut a postapalota ügye.

Demény államtitkár az elmúlt napon hivatalosan értesítette Debrecen város polgármesterét, hogy

a postapalota építését már a tavasszal megkezdik.

Az államtitkár kérte a városi tanácsot, hogy legyen segítségére a postának azoknak a lakóknak elhelyezésében, akik jelenleg a Hatvanutcai lebontandó házakban laknak.

A városi tanács bizonyára segítségére lesz ebben a munkában a postának, mert hiszen az egész városnak egyetemes érdeke, hogy végre valahára megkezdődjék az építkezés és felépüljön az új postapalota, melyre égető szükség van.

Hatévi fegyházra ítélte a debreceni törvényszék a gyilkos bánki kondáslegényt

Egy darab deszka miatt összeveszett a majorossal és dühében baltájával agyoncsújtotta

(A Hajdúöld tudósítójától.) A debreceni törvényszék Serly-tanácsa előtt kedden délelőtt egy teljesen tanulatlan kondáslegény állott szándékos emberöléssel vádolva. Az alig husz esztendő vádlott, Olajos János ez év január 27-én Polgári Miklós Bánk 6. számú tanyáján veszekedés közben baltával agyonütötte Földvári Lajos majorost, aki hét gyermeket hagyott maga után árván.

A főtárgyaláson kiderült, hogy a bestiális gyilkosságot a fiatal kondás egy

jelentéktelen kis összezőrdülés miatt követte el.

Január 27-én este Olajos János kondástársával, Deák Györggyel együtt vacsorát főzött a cselédlakásban s mivel a tüzelőanyaguk nedves volt, deszkadarabokat raktak a tüzre. — Földvári majorost, aki 9 óra tájban felülvizsgálta a tanyai cselédséget, szemrehányást tett a deszka feltüzelése miatt, mire szó szót követett, Olajos visszafeléselt, amiért Földvári egy kis deszkadarabral ráütött a veszekedő legényre. Olajos erre annyira felmérgeződött, hogy a krumplihámozó bieszával le akarta szurni a majorost, ez azonban öt

leteperte a földre és öklével ütlegelni kezdte.

Földvári a verekedés után azonnal lehiggadt s mikor a kondás távozásra szólította fel, tovább is bennmaradt a szobában és pipáját tömködté. Ez a fölényes hidegvér teljesen felingerelte Olajost.

— Lajos bátyám, — mondotta, — menjen ki tüstént, mert vagy maga hal meg, vagy én s ha maga hal meg, hét gyermeket hagy árván.

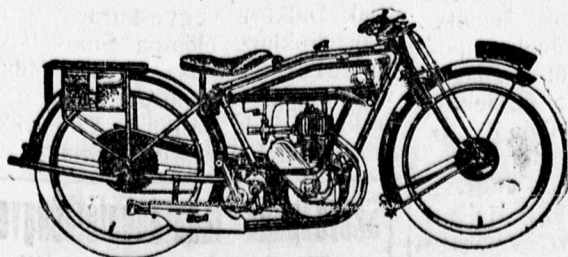
A majoros csöndesen rászólt a legényre: *Ne hetvenkedj Jancsi!* Erre már Olajos nem felelt, hanem

felkapta baltáját és akkorát sújtott a fejére, hogy dletlenül esett össze.

Olajos a gyilkosság után megijedt és Kiss József számadó tanácsára önként jelentkezett a csendőrségen.

A keddi főtárgyaláson Olajos Jánosról kiderült, hogy teljesen műveletlen ember, írni-olvasni nem tud. Az elnök kérdéseire képtelen volt feleleteket adni, az édesanyja halálára nem emlékezett, sem a maga életkorára, sőt azt sem tudta megmondani, hogy hány testvére van. Ezzel szemben nagy „jogászi” szakértelemmel előadta, hogy *önvédelemből* használta a baltát. A tanuk egytől egyig terhelően vallottak. A bíróság a szakértői véleményadások s a perbeszéd meghallgatása után a vádlottat szándékos emberölés büntetésében mondta ki bűnösnek s ezért hat esztendő fegyházbüntetését állapított meg.

**Ha fáj a gyomra
Ha gyomorégése van
Ha nehezen emészt,**
Igyék
BIKSZÁDI
gyógyforrásvizet,
mely mindezeket megszünteti és gyomrát
rendben tartja.
**! Kapható minden
! fűszerkereskedésben !**

TRIUMPH O. E. C. JAMES

eredeti angol motorkerékpárok

2 ütemű 1150 pengőtől, 4 ütemű 1400 pengőtől

Igen kedvező fizetési feltételek mellett. Raktárom állandóan megtekinthető.

Vértessy Hatvan-utca 58. szám. (Riesz kocsigyár.)

Vallomás

Szeretem a napot: csókosan lövel
Fénye Feléd és mert Téged is ölel
Es az utaknak besüppedő porát.
Mert rálép a lábad: a lábad nyomát.
A szellőt, mert meglebegteti Rajtad
A ruhát és mert szavakkal az ajkad
Is csókdossa lágyan, szeretem nagyon.
Mert Feléd röpíti forró sóhajom,
S elmeséli mindazt, mit én nem merek...
Oh, mert az övé vagy és mert így gyönyörül:
Ugy szeretem Érted ezt az Életet!

S ugy szeretem a csendes naplementét:
A lényes szívü álmok legszentebbjét:
Szüli meg Rólad, Rólad szüli s nekem.
A hívó sóhajt álmatlan éjeken,
Mert Feléd repül s mert néha eltemet:
Szeretem az Érted-síró könnyeket...
S ugy szeretem az őszi délutánok
Ködös óráit: a szomorúságot
Miatladd, mely hogyha egyszer rádtalált:
Megérzed majd hogy szeretlek s miért övé
Leszel: én szeretem Érted a Halált!
(H.-Nánás.) **Maghy Zoltán.**

A MAGYAR MÉRNÖKÖK ÉS ÉPÍTÉSZEK NEMZETI SZÖVETSÉGE-NEK KÖZGYÜLÉSE

A Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetsége debreceni osztálya március 18-án, vasárnap fél 11 órakor az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga debreceni osztálya József kir. herceg-utca 16. szám alatti helyiségében tartja V. évi rendes közgyűlését. Tárgysorozata: Elnöki megnyitó. Működési jelentés az 1923—27. évekről. Tisztújítás. Válsztandó: elnök, alelnök és jegyző 1928—1932-re; 3 működő bizottsági tag 1928—30-ra; és 2 működő bizottsági tag 1928—1929-re. Indítványok. A közgyűlés előtt március hó 17-én, szombaton este fél 9 órakor családias összejövetel a „Gambinus” étterem (Ferenc József ut 26—28. sz.) külön helyiségében.

A POSTAHIVATALOK ÜNNEP-NAPI SZOLGÁLATA

A kereskedelmi és iparkamara a postahivatalok ünnepnapj szolgálatát tárgyában a kereskedelmi miniszterhez előterjesztéssel fordult, ahonnan a következő választ kapta:
1. A vidéki kincstári postahivatalok, valamint a távirddával és távbeszélővel egyesített vidéki postamesteri hivatalok a Gergely-naptár szerinti ünnepnapokon — kivéve a vasárnapokat, Áldozcsütörtököt, Urnapját, Szent István napját és Karácsony első napját, — 8-tól 11 óráig tartó köznapi felvételi szolgálatot tartanak és e kisebb ünnepnapokon egyszeri teljes (köznapi) kézbesítést végeznek.
2. A kézbesítéssel foglalkozó összes vidéki postahivatalok kötelesek vasárnapokon és munkaszünetes ünnepnapokon nemcsak a közönséges, hanem az ajánlott levélpostai küldeményeket, valamint a romló tartalmú és a gyógyszer tartalmazó csomagokat is a hivatalban jelenlévő feleknek az eddig szedett expreszjék nélkül, a többi könyvelt küldeményeket pedig az express és az egyéb esedékes ajdék lefizetése ellenében kiadni.
3. A postahivatalok a nemzeti ünnepé nyilvánított március 15-én csak a Gergely-naptár szerinti kisebb ünnepnapokra előírt szolgálatot kötelesek tartani.

— A bécsi igazságügyi palota égése és a telekkönyvek. A múlt esztendei bécsi zavargásoknál a bécsi igazságügyi palotát felgyújtották és ekkor az I., IX. és XX-ik kerületeknek telekkönyvei is odaveszttek. Ezeknek a helyreállítása annyira előrehaladt, hogy már a közhasználatnak átadták ezeket a könyveket. A kereskedelmi miniszter a kamarához intézett leiratában arra hívja fel az érdekelteket, hogy az említett kerületekben fennálló jogait, különösen jelzálogos követeléseiket a bécsi kir. törvényszéknél megfelelő igazoló iratok mellékelésével jelentsék be.

Március 15-iki ünnepélyek Debrecenben

Március 15-ének ünnepét az idén is nagy lelkesedéssel üli meg az egész ország s Debrecen közönsége is. Minden iskola és társadalmi egyesület ünnepélyeket rendez ezen napon, amelyekről az alábbiakban számolunk be.

A Turul Szövetség hazafias ünnepélye

A „Turul” Szövetség debreceni kerületi vezérségéhez tartozó „Árpád”, „Csaba”, „Festetich” és „Werböczy” bajtársi egyesületek március 15-én d. e. fél 11 órai kezdettel a vármegeyháza közgyűlési termében március idusának emlékére hazafias ünnepélyt rendeznek a következő műsorrall: Nemzeti Híszkegy. Énekeket a Városi Dalegylet. Vezéri megnyitó. Tartja: Hinkó Ferenc mb. ker. vezér. Nemzeti dal. Szavallja: Besse Miklós Werböczy levente. Ünnepi beszéd. Tartja: dr. Kovács Andor egyet. ny. r. tanár, a „Werböczy” B. E. patrónusa. Magyar dalokat énekel: K. Voith Ilonka operanékesnő, Rácz János és zenekara kíséretével. Himmusz. Énekl a Városi Dalegylet.

Ezután a bajtársi egyesületek zart oszlopokban a Kossuth-szoborhoz vonulnak, amelyet Hinkó Ferenc megbízott vezér megkoszorúz.

Az Egyetemi Kör ünnepélye

A debreceni Egyetemi Kör — mint megirtuk, — hazafias ünnepélyt március 15-én délután fél 3 órakor a ref. Kollégium udvarán és az ottani Petöfi-szobornál tartja meg a következő műsorrall:

I. A Kollégium udvarán: Himmusz. Előadja a debreceni m. kir. 11. honv. gy. e. zenekara. Talpra magyar! Szavallja: Csövány Endre jogszigorló. Ünnepi beszédet mond: Szarukán József jogász-elnök. Énekel: a kollégiumi kántus.

II. A Petöfi-szobornál: Énekel a kollégiumi kántus. Petöfi szobrának megkoszorúzása a városi hatóság, a m. kir. honvédség az Egyetemi Kör részéről. Szavall: Kovács József joghallgató. Záróbeszédet mond: Hunyady Béla joghallgató. Szózat. Előadja: a debreceni m. kir. 11. honvéd gy. e. zenekara.

Koncz Aurélné előadása a MANSZ-ban március 15-én

A MANSZ a többi közintézményekkel együtt szintén meg fogja ünnepelni március 15-ét. Saját otthonában, a Széchenyi-u. 1. sz. a. dísztermében csütörtök délután fél 5 órakor magas színvonalu ünnepélyt rendez, melynek fénypontja

Koncz Aurélné

leányközépiskolai igazgató ünnepi beszéde lesz. Debrecen közönsége előtt a legszebb események közé tartozik, ha Koncz Aurélnét hallgathatja. A MANSZ ünnepélye bizonyára megmozdítja az egész város aszszonytársadalmát, hogy meghallgathassák Koncz Aurélné szavait. Mi is felhívjuk olvasóink figyelmét a MANSZ hazafias ünnepélyére.

Felhívás a MANSZ tagjaihoz

A március 15-iki nemzetiünnepen a MANSZ az összes felekezetek templomaiban tartandó hálaadó istentiszteleten képviseltetni óhajtja magát. A vezetőség kéri a tagokat, hogy az egyes istentiszteletek előtt az illető templomok előtt adjanak találkozt egymásnak, körülbelül a harangozás előtt 10 perccel. A tagok sziveskedjenek jelvényeiket feltűntő

helyen viselni és testületileg bevonulni a templomba. A MANSZ ünnepélye márc. 15-én délután fél 5 órakor lesz a MANSZ dísztermében.

A ref. főgimnázium ünnepélye

A debreceni református főgimnázium március 15-én, csütörtökön délelőtt 11 órakor tartja ünnepélyét az intézet tornatermében. Műsor: 1. Erkel; Himmusz. Előadja az Ifj. Énekkar. 2. Petöfi; Nemzeti dal. Szavallja Paragh László VII. o. t. 3. Ünnepi beszéd. Tartja: Buchwald Béla VIII. o. t. 4. Sz. Nagy K.; Honfidal. Előadja az Ifj. Énekkar. 5. Szathmáry J.; Szabadság napján. Szavallat: Puskás Árpád VIII. o. t. 6. Induló. Játssza: az ifj. zenekar.

A kegyesrendi róm. kath. Calasanzii szent József reál-gimnázium

„Révai” önképzőköre március 15-én hazafias ünnepélyt rendez, a következő műsorrall: Nemzeti dal. Előadja a reál-gimn. énekkara. Móra László: Uj március. Szavallja Wallner Ödön. Horthy toborzó. Haydn: „D”-dur szonáta. Zongorán előadja Demeter Imre. Ünnepi beszéd. Mondja Egeli Imre VIII. o. t., az Önképzőkör igazgató elnöke. Csüddön-gölő. Rákóczi induló. Radványi Kálmán: A gelencei fényjelek. 3 felvonásos szindarab. Az előadás kezdete délután 5 órakor.

A Svetits-intézet leánygimnázium ünnepélye

A debreceni Svetits-intézeti leányliceum szintén megünnepeli március Idusát. Az ünnepély ma, szerdán délután fog lezajlani az intézet tornatermében fél 6 órai kezdettel s a következő programmal: A zászló, énekl a növendékek. Szavall Hacker Margit. Énekelnek: Bay Katalin, Hortobágyi Edith. Nagy Ilona irredenta szindarabját előadja az intézet 24 növendéke. Magyar szótát táncol Farkas Margit és Vidoni Emma. Himmusz. énekl a növendékek.

Március 15-ike a ref. leánygimnáziumban

A ref. leánygimnázium növendékei március 15-én délelőtt 10 órakor a Kossuth-utcai templomban istentiszteleten vesznek részt, amelyen dr. Boér Károly vallástanárral imádkozik. Ezt követi a „Gyóni” önképzőkör műsoros ünnepélye, melynek kiemelkedő száma Koncz Aurélné, leánygimnáziumi igazgató ünnepi beszéde. A részletes műsor a következő: 1. Révfy: Bus magyarok imádkoznak. Énekl a leánygimnázium énekkara. 2. Megnyitó beszéd. Mondja Varga Irén VIII. o. t., az önképzőkör elnöke. 3. Móra László: Uj márciusi várunk. Szavallja Nagy Margit VI. o. t. 4. Ünnepi beszéd. Tartja Koncz Aurélné leánygimn. igazgató. 5. A ván cigány. Melodráma. Szavallja Arauc Vilma VIII. o. t. Zongorán kíséri Székely Kató VI. o. t. 6. Kuruc dalok. Tárogatón előadják Pokoly László és Csomor Ernő joghallgatók. 7. Lányi: Tavasz elmúlt... Énekl a leánygimn. énekkara. 8. Himmusz.

Az iparostanonciskola fiu- és leány-önképzőköre

március 18-án, vasárnap délután 5 órakor tartja hazafias ünnepélyét az intézet tornatermében. Az ünnepi beszédet az önképzőkör elnöke trtja. Szavallatokon és énekszámokon kívül színre kerül Szilágyi Béla: Meghalt az Isten e. egyfelvonásos hazafias drámája. Előadják az ifj. önképzőkör tagjai; továbbá előadásra kerül Muraközy: Petöfi az Alföldön című színjátéka. Belépti jegy ára: ülőhely 50 fillér, állóhely (diákjegy) 20 fillér.

A városi nőipariskola

„Lorántffy Zsuzsanna önképzőköre” március 15-én hazafias ünnepélyt rendez d. e. 9 órai kezdettel az intézet tornatermében. Az ünnepélyt, amelynek műsorán hazafias szavallatok és énekszámok lesznek, megnyitja dr. Gulyás István igazgató. Az ünnepi beszédet Kósa Kornél, III. o. tan., az önképzőkör elnöke tartja. Beléptidij az ünnepélyre nincs.

Az „Egyetértés” ünnepélye

A máv. debreceni műhelyében fennálló „Egyetértés” önképző dal- és zeneegylet március 15-én délután 5 órakor a műhely nagytermében hazafias ünnepélyt rendez. Az ünnepély műsora: 1. a) Himmusz. (Kölcesey—Erkel.) b) Magyar ábránd (Bach.) Előadja a zenekar. 2. a) Talpra magyar! (Petöfi—Sz. Nagy Károly.) b) A szellőhöz (Vörösmarthy—Horváth Ákos.) Énekl a dalárda. 3. Ünnepi beszédet tart Rugonfalvy Kiss István dr., a debreceni Tisza István tud. egyetem tanára. 4. Rákóczi megtérése. (Kacsóh.) Énekl Osváth Gyula egyt. tag, zongorán kíséri Szigethy Gyula karnagy. 5. Ki volt Kossuth? (Kiss Menyhért.) Szavallja Földessy Lajos egyt. tag. 6. Magyar rapszódia Popper-től, gordonkán előadja Eisler Mihály gordonkaművész, a városi zeneiskola tanára, zongorán kíséri Szabó Emil zeneszerző, a városi zeneiskola tanára. 7. a) Nem, nem, soha! (Ammer.) b) Szózat (Vörösmarthy—Egressy.) Énekl a dalárda. Reggel fél 7 órakor a fuvós zenekar a városban zenés ébresztőt tart.

Március 15-ike a debreceni Népkörben

A Nyilas-telep és társult telepek hazafias lakossága nagy lelkesedéssel készül a nagy nemzeti ünnep megünnepelésére. A Népkör vezetősége a telep ifju működvelő gárdájának bevonásával a Nyilas-telepen levő kör helyiségében hazafias ünnepélyt rendez 15-én este 7 órai kezdettel a következő műsorrall: 1. Nemzeti dal, szavallja Nagy János. 2. Turáni nap, szavallja Tokai Aranka. 3. Ünnepi beszéd, tartja Benedek Sándor máv. főmérnök, a Népkör elnöke. 5. Szavallat, Vitányi László. 6. Zeneszám. 7. Szavallat, Benedicti Zoltán. 9. Énekel: Magyar Ilonka. 10. Szavallat, Oláh Katóka. 11. Magyar szóló, lejtik: Garai Béla és Kovács I. 12. Magyar Miatyánk, szavallja Fogarassi M. 13. Magyar gyermekekhez, szavallja Palkovits I. 14. Március 15. Egy felvonásos színjáték, előadják Szabó Ilonka, Nagy János és Palkovits István.

A kereskedelmi alkalmazottak ünnepélye

Március idusát fényes keretek között ünnepeli meg a debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete a Kereskedő Társulat dísztermében (Ferenc József-ut 8) este 8 órai kezdettel. Beléptidij nincs. Az ünnepi beszédet vitéz dr. Dávid Géza tartja. Egyébként a műsor a következő: 1. Himmusz, énekl a Kereskedő Ifjak Dalköre. 2. Emlékbeszéd, tartja vitéz dr. Dávid Géza. 3. Öseink emléke, énekl a Kereskedő Ifjak Dalköre. 6. Mi a haza? Melodráma, előadja Kesztenbaum Margit, hegedűn kíséri Bakonyi Magda. 7. Nem, nem, soha! Előadja Rózsa Juci. 8. Éli öseink hazája, énekl a Kereskedő Ifjak Dalköre vegyeskara. 9. Rab magyarokhoz, előadja Sipos István. 10. Eredj, ha tudsz, előadja Mihalovits Ilonka. 11. Szózat, énekl a Kereskedő Ifjak Dalköre. Az énekkart vezényli Pálffy Lajos karnagy.

Szerezzenk taharékhetétkönyvet
a Kölcsház Segélyező Egyletél.

A MÁV. MÜHELYTELEP TISZTELŐ KÜLDÖTTSEGE A FŐISPÁNNÁL

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szombaton délelőtt tisztelgett a Máv műhelytelep népes küldöttsége Hadházy Zsigmond főispánnál azon alkalomból, hogy kormányzói kitüntetést kapott. A műhelytelep tisztviselői és munkásaiból álló küldöttséget Máthé József főfelügyelő, műhelyfőnök vezette s ő üdvözölte a főispánt. A beszédre Hadházy főispán bensőségteljes melegséggel válaszolt s utána sokáig elbeszélgetett a küldöttség tagjaival s örömeinek adott kifejezést, hogy egy ilyen hatalmas ipari üzem tisztviselői és munkásai ugy kulturális, mint altruisztikus alakulatai erős akarással, eredményesen dolgoznak a szent, nagy, közös célért.

◊◊◊

EGY NAPI TÁVOLSÁGRA NEWYORK ELŐTT . . .

Budapest, március 13. Sipőcz Jenő polgármester az Olimpic fedélzetéről a következő táviratot intézte Folkusházy Lajos polgármester-helyetteshez:

„Vihar kiállása után jól vagyunk. Egy napi távolságra Newyork előtt. Sipőcz polgármester.”

ATROCITÁSOK

Baltazár Dezső meg a nemzet pantheonja . . . Ugy történt a dolog, hogy Baltazár Dezső beszédet mondott a felsőházban. Megemlékezett a magyar történelmi pantheonjáról, mely nem ismer faji különbséget.

— Eddig — mondotta — a nemzeti pantheonban nyugodtan együtt voltak magyarok és zsidók, svábok és nem svábok, tótok és nem tótok. Legyen tehát a jövőben is úgy, amint az régen volt . . .

Ha igaz, hogy a kultuskormány most fáradozik az új nemzeti pantheon kiépítésén, akkor kétségünk sem lehet, hogy Baltazár óhaja is megvalósul. Száz év múlva majd, amikor unokáink egy Baltazár centennárium megülvése céljából bevonulnak ebbe a pantheonba, bizonyára elzarándokolnak ma élő demokratáink szarkofágjaihoz. Az ünnepi szónok pedig egy futó pillantást vet a jubileumi helyre és eképen fog elérzékenyülni:

— Ime, ez Baltazár Dezső, aki nem ismert különbséget a fajok között. Jobbról egy dominikánus, balról egy jezsuita főnök. Egyformán szerette őket . . . Az egyik sváb ember volt, a másik tót származású. De hát a mi ünnepeltünk sohasem tett különbséget a magyarok között. Ez volt a végső akarata . . .

Mert hát úgy van az a rendén, ahogyan Baltazár Dezső mondta: Legyen a jövőben is, mint régen volt. És itt eszünkbe jut a népdal, mely úgy kezdődik, mint Baltazár beszédjének a vége s azután — csodák-csodája — egy kicsit szélsőjobb felé kanyarodik:

„Legyen úgy, mint régen vót!
Legyen úgy, mint régen vót!
Süvegelje meg a magyart
Mind az oláh, mind a német, mind a zsidó,
Mind a tót!”

A debreceni mély furásra csak akkor kerül sor, ha a második karcagi kut furását is befejezték

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanács tagjai Magoss György dr polgármester vezetése alatt kint jártak Karcagon, ahol megtekintették a mélyfurást. Magoss György dr polgármester most elmondotta, hogy a karcagi kut rendkívül bőven adja a vizet és a gázt. A gáz annyira, hogy

bőségesen fedezi Karcag város szükségletét, sőt még felesleg is marad.

A karcagiak most már nem furatnak tovább, hanem a gázt bevezetik a városba és azt világításra, valamint fűtésre fogják felhasználni. Az állam azonban nem elégszik meg ezzel az eredménnyel, hanem a most furott kuttól pár száz méterre

egy újabb és mélyebb kutat furat Karcagon.

Ez az újabb furás hat-nyolc hónapot vesz igénybe s

Debrecenre csak akkor kerülhet sor, ha a második karcagi kut furását is befejezték.

Az országban ugyanis jelenleg csak két komplett furógarnitúra van. Ezek közül egy Karcagon, egy Hajdúszoboszlón dolgozik. A szoboszlói kutba azonban jelenleg a furó beletört és itt a furást csak akkor folytathatják, ha a furót kiemelik, ezért egyelőre arról sem lehet szó, hogy a szoboszlói furógarnitúrával kezdjék meg Debrecenben az Apátja erdőben a mélyfurást.

A debreceni tabla Miskolcon tartott hétfőn tárgyalást Kállai-Klein Géza bűnügyében

(A Hajdúföld tudósítójától.) Kállai-Klein Géza volt miskolci munkásbiztosító pénztári igazgató ismert kormányzósértési bűnügyében hétfőn a debreceni kir. ítélőtábla kiküldött bírása Miskolcon tanukihallgatásokat fogantatott.

Emlékeztet, hogy annak idején Kállai Gézát a debreceni kir. törvényszék Balogh-tanácsa kormányzósértés és egyéb büncselekmények miatt

8 hónapi fogházra ítélte.

Kállai az ítélet ellen felebbezést jelentett be, mellyel a közelműtan foglalkozott a debreceni kir. ítélőtábla. A felsőbbfoku bíróság előtt ebből az alkalomból a védelem a bizonyítás kiegészítésére tett indít-

ványt. A kir. ítélőtábla a védelem indítványát elfogadta, új tanuk, valamint pár régi tanuk újból való kihallgatását rendelte el és úgy intézkedett a tanuk nagyszámára való tekintettel, hogy

a kihallgatásokat Miskolcon folytassák le.

A kir. ítélőtábla végzésének megfelelőleg hétfőn Seress Barna kir. ítélőtáblai bíró utazott Miskolcra, aki a kir. törvényszéken még a délelőtt folyamán megkezdte zárt ülésben a kihallgatásokat.

A tanuvallomásokat jegyzőkönyvbe vették és a bűnügy irataihoz csatolták, melyet a közeljövőben fog tárgyalni a debreceni kir. ítélőtábla.

Jozefine Baker a néger vad-táncosnő és menedzserének példátlan botránya Bécsben

A menedzser imádói karjaiba hipnotizálja a „művésznőt”, akinek nagyapja még embereket evett

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Bécsben szereplő Jozefine Baker, a perverz és utálatra gerjesztő produkciójáról hírhedt néger vad-táncosnő, aki a fehérbőrű fajtestvérek támogatását állandóan foglalkoztatja ál-exotikus művészetével,

ismét botrány középpontjába került.

A bécsi rendőrséghez a napokban feljelentés érkezett, mely szerint a fekete perszónát Pepito Abatino nevű menedzserre, aki külsejére nézve az Európában kihéredett néger fajhoz tartozik, a maga üzleti céljaira teljesen „behipnotizálta”. Baker jelenlegi működési helyén, a Pavillon nevű éjjeli mulatóban észrevették, hogy

a nagyorru gettó-Swengali állandóan nézi a sötét hülgyet és ezáltal irányítja egyik vagy másik „imádója” karjaiba.

A menedzser természetesen minden kis fölött milliokkal fizettet meg. Ilyen trükkökkel rengeteg pénzt válogat zsebre Pepito Abatino, de a „művésznő” még egy krajcárt sem látott, holott a menedzser folytonosan üti-veri az ünnepelt üzletfenomént, aki minden alkalmat megragad erényeinek népszerűsítésére. Így többek között elhíresztelte, hogy **a nagyapja még embereket evett.** Nem csoda tehát, hogy Bécs zsidó férfiai fülig szerelmesek a borzalmasan fekete nőbe . . .

A bécsi rendőrség most széleskörű nyomozást indított a sötétbőrű Trilby körül felmerült bűntény kiderítésére s így remélhető, hogy Jozefine Baker működésének színtere is rövidesen áttétezik a melegebb éghajlatu mulatók világába, a menedzser pedig hívősebbre kerül.

Fizessen elő a Hajdúföldre

A LAKÁSFELMONDÁSOK ÉS A KANSZ

A múlt nap megírtuk, hogy a KANSz törvényhatósági választmányának elnöksége ma, szerda délután 5 órára a vármegyeház tanácstermébe az érdekelteket közszolgálati alkalmazottakat értekezletre hívta össze. A KANSz elnöksége ezuttal is felkéri a közszolgálati alkalmazottak közül azokat, akiket a legutóbb kibocsátott lakásrendelet hátrányosan érint, hogy az említett értekezleten okvetlenül jelenjenek meg és adataikat is hozzák magukkal. Célszerű lesz, ha sérelmeit — lehető röviden — mindenki írásba foglalja és azt a KANSz törvényhatósági választmányához címezve az értekezlet alkalmával a vezetőségnek átadja.

FŐISKOLA

A debreceni gazdaságok diszvitálése

A debreceni Gazdasági Akadémia Széchenyi gazdasági osztálya március 10-én diszvitálést tartott, melyen jelen volt a tanári kar, az Országos Széchenyi Szövetség részéről Kerék Mihály elnök, Szilágyi Sándor társtag és az ifjúság.

Szekér Kálmán elnök üdvözölte a vendégeket, majd Weichinger János II. éves hallgató olvasta fel „A talaj nitrogénhiányai” című értékes dolgozatát, magas nivóju fejtegetéssel tárgyalva a talaj életét, annak baktériumvilágát

Utána Erendits Endre II. éves hallgató: „A háziipar, mint a mezőgazdasági munkások téli foglalkoztatója” című vitatárgyat vezette be és nagy hozzáértéssel boncolgatta a nagyfontosságú szociális problémát. Szólt azokról az iparágakról, melyet a munkásember télen házilag végezhet és megemlékezett az értékesítési lehetőségekről. Több hozzászólás keretében élénk vita következett ezután, így Koréh Endre III. é., Ignác József III. é., Papy Pál III. é., Szücs Ede III. é., Vrana István II. é. és Sepp Erich I. é. hallgatók szóltak a tárgyhöz, melyet Halász Miklós tanárelnök beszéde fejezett be. Nagyon fontos szerinte a háziipar, mellyel a nőknek, gyermekeknek, de főleg az öregeknek s hadirokkantoknak kellene foglalkozni, kik ezáltal megkereshetnének annyit, amennyi megélhetésükhöz szükséges. Sajnos a háziipar falusi néptünk köréből ma már majdnem teljesen kiszorul, pedig a csikóbőrös kulacsok, kalotaszegi, mezőkövesdi himzések, kézimunkák, keresett árúk még külföldön is.

Ezután Kerék Mihály, az Országos Széchenyi Szövetség elnöke emelkedett szólásra. Örömmel állapította meg, hogy a debreceni gazdaságok Széchenyi Gazdasági Osztálya egyike az Országos Széchenyi Szövetség legerősebb szervezeteinek és a további szorgalmas, Széchenyi szellemének megfelelő, kitartó munkára hívta fel a hallgatók figyelmét.

Heti bevezető könyvecskék heti 50 fillértől a Köloszós Segélyező Egyletnél válthatók!

MAGYARORSZÁG ELISMERT EGYIK LEGJOBB RUHAFESTO-VEGYTISZTITOJA BIRÓ DEBRECEN BIKAUDVAR

HIREK

1928 március 14 (Sze. da)

Prot.: Matild Kath.: Matild

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás: Csapadékhiány mellett a felhőzet csökkenése és helyenként erősebb éjjeli lehűlés várható.

Városi muzeum 9—12-ig 2—4-ig.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

Istentiszteletek március 15-én

Istentiszteletek március 15-én a ref. templomokban:

Március 15-én délelőtt 10 órakor a ref. Nagytemplomban ünnepi istentisztelet lesz, melyet dr. Révész Imre végez. Az istentisztelet sorrendje: Fennálló ének (38. dicséret.) Főének: 89. zsoltár 4. verse. Előcsész. Prédikáció. Himnusz, melyet a katonazenekar ad elő s a gyülekezet énekel. Utána 245. dicséret 10. verse. Az istentiszteleten megjelentek a hatóságok, valamint a katonaság képviselői.

Ezenkívül március 15-én reggel minden ref. templomban s így a Nagytemplomban is lesz hálaadó istentisztelet, amelyen az iskolák növendékei is részt vesznek.

A Kossuth-utcai templomban

a ref. leánynevelő intézet március 15-én d. e. 9 órakor istentiszteletet tart: 1. Kezddé-ének. 63. dics. 1. v. „Jövel Szentlélek”. 2. Főének. XC. zsolt. 1. v. „Tebenned biztunk eleitől fogva”. 3. Karének. Révfy: „Bus magyarok imádkoznak”. Előadja a leánygimnáziumi énekkar. 4. Imádkozik dr. Boér Károly vallástanárr. 5. Karének. Mosonyi M.: „Szentelt hantok”. Előadja a tanítóképző énekara. 6. Záróének: Himnusz.

A rom. kath. templomban

az ünnepi istentisztelet március 15-én, csütörtökön délelőtt fél 10 órakor lesz.

— **Bőlti esti istentisztelet** lesz március 14-én, szerdán délután 6 órakor az evangélikus templomban. Tartja: Uray Sándor ref. lelkész. Március 15-én délelőtt 10 órakor az evangélikus templomban prédikál Farkas Győző.

— **Az ÉME könyvtárhelyiségében** a könyvkiadás, tekintettel a csütörtöki nemzeti ünnepre, szerdán, március 14-én délután 6—8 óráig lesz. Főkönyvtáros.

— **Jóna István az országos tenyészállatvizsgáló bizottságban.** A földművelésügyi miniszter Jóna Istvánt, a debreceni Gazdasági Egyesület elnökét a tenyészállatvizsgáló bizottságba kinevezte.

— **Március 15-én az ipari és kereskedő munka akadálytalanul véggezhető.** Tájékoztatás céljából közli a Kereskedelmi és Iparkamara a m. kir. kereskedelemügyi miniszternek az iparhatóságokhoz intézett következő rendeletét: „A március tizenötödikének nemzeti ünnepé nyilvánításáról szóló 1927. évi XXXI. törvény cikk nem ad felhatalmazást arra, hogy az említett napokon az ipari munkának, ideértve a kereskedést is, szünetelése elrendelhető legyen. Ennélfogva az ipari munkát és a kereskedést vásárnapokon korlátozó rendelkezések március tizenötödikére nem vonatkoznak s ezen a napon úgy az ipari munkára, mint a kereskedésre a köznapokra vonatkozó rendelkezések érvényesek.”

— **Jön: Királyok királya.**

— **A pénzügyi tisztviselők kugliza** f. hó 14-én, szerdán választmányi ülést tart. Utána március 15-ének megemlékezése és társasvacsora.

— **Lapunk Budapestben állandóan olvasható** a Park szálloda kávéházában. VIII., Baross-tér 10.

Debrecenben is létesít a kormány repülő postaállomást

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy a kereskedelmi kormány a debreceni repülőteret elvette Debrecenből és úgy határozott, hogy a repülőteret Nyiregyházaán építteti fel, mivel ez a város nagyobb anyagi áldozatot hoz, mint Debrecen. E miatt a városi közgyűlésen heves kifakadások hangzottak el és a közgyűlés megbízta a tanácsot, valamint felkérte a főispánt és polgármestert, hogy járjanak közbe a kor-

mánynál az irányban, hogy a repülőteret Debrecenben helyezze el.

Ennek az akciónak már mutatkozik némi eredménye, mert az elmúlt napon gróf Bethlen István miniszterelnök levelet küldött Magoss György polgármesterhez, akivel közölte, hogy

a kormány Debrecenben is létesít egy repülőposta-állomást.

Erre vonatkozólag a közeljövőben megindulnak a tárgyalások.

Március 17-én tárgyalja az OFB a debreceni kőművesek és ácsok kérelmét a Kincseshegy felszabadításáról

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy a debreceni kőművesek és ácsok 120 házat akarnak építeni a Kincseshegyen és erre telkeket kértek a várostól. Miután jelenleg a Kincseshegy az OFB megváltási eljárása alatt áll, a városi tanács eddig nem teljesítette a kérelmet, azonban több ízben sürgette az OFB-nél, hogy a Kincses hegyet mentessék az OFB. eljárás alól. — Az OFB. eddig nem volt hajlandó a kérelem teljesítésére, azonban most a helyzet megváltozott és az OFB. is belátta, hogy a jelenlegi tarthatatlan helyzeten segíteni kell és a Kincses hegynek legalább is egy részét fel kell szabadítani Ebben az ügyben március 17-én lesz a tár-

gyalás Budapesten, amikor is véglegesen dűlőre jut a Kincses hegy sorsa. Az OFB. csak ahhoz ragaszkodik, hogyha a házhelyigénylőknek nem jutna hely, a felszabadítandó terület fejébe más területet kössön le a város, ami ellen a tanácsnak sincsen különösebb kifogása.

Remélhető, hogy az OFB. döntése kedvező lesz és a debreceni ácsok, kőművesek már a tavaszon megkezdhetik házaik felépítését a Kincses hegyen. **Ennek a százhusz háznak a sorsa egyébként már biztosítva van, amennyiben az ácsok és kőművesek egymást segítenék az építkezésben és össze már készen is lehetnének a munkával.**

— **Énektanfolyam a nők és férfiak részére.** A dalárda karmesterének egész Európában Magyarországon van a legnehezebb dolga, mert a magyar iskola eddig nem tudott a zenei írás-olvasásra megtanítani, ezért daládistáink túlyomó része nem kottaolvasó. Egy lelkes pedagógus: Kappa Pál budapesti énektanár olyan szemléltető, illetve fonetikus énekmódszert szerkesztett, melynek segítségével, az itteni Iskolán kívüli Népművelési Bizottsághoz is leküldött kultuszminiszteri országos ajánló körrendelet szavai szerint „énekkarok (dalárdák) zeneileg iskolázatlan tagjai igen rövid idő alatt megtaníthatók a hangjegyről való szabatos éneklésre”. Kappa tanár most komolyan tanulni óhajtók részére tíz órás tanfolyamokat tart. Cél: a zeneelmélet elsajátítása (beleértve az összhangzattan alapelemeit is), továbbá a hangjegyről való éneklés technikájának alapos megismerése. Oktatás naponta este fél 8 órától a Csapó-utcai iparostanonciskolában. (Bejárat a Burgundia-utca felől.) A tanfolyamon résztvevni óhajtó férfiak jelenjenek meg ugyanott március 16-án, pénteken este fél 8 órakor. Nőhallgatók részére külön tanfolyam. Hölgyek részvételi szándékukat jelentsék levelezőlapon Balla Ernő népművelési titkárnak (Miklós-utca 23.), ki a tanfolyam idejét és helyét hírlapilag fogja közölni.

— **Jön: Királyok királya.**

— **Rádió-kihágás miatt háromnapi elzárásra ítélték egy háztulajdonost.** Tarr József Csapó-utca 19. szám alatti háztulajdonost, rádiókihágás miatt 3 napi elzárás és 150 pengő pénzbüntetésre ítélte a rendőrbíró. Tarr nem engedte meg lakójának Tóth György MÁV segéd-tisztviselőnek a rádió földvezetéknek a vízvezetéki csapba való bekapcsolását.

— **Félfaru utazás Budapestre.** A budapesti országos tenyészállat-, termény- és gépkiallításra és vásárra, amely március 22—26-án lesz, félfaru jegy váltására jogosító igazolványok a Kamara hivatalában (Debrecen, Hanyadi-utca 5.) darabonként 1 pengő lefizetése vagy postán levélbélyegben beküldése ellenében kaphatók.

— **A HAJDÚFÖLD szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József kir. herceg-utca 16. sz. alá költözött.**

Szerkesztőség és nyomda telefonszáma 3—47, kiadóhivatal telefonszáma 3—48.

— **Balázs Árpád magyar nótáestje** március 17-én a Bikában. Előjegyzett jegyeket kérjük kiváltani Antalffy József könyvkereskedésében. Telefon 6—12.

— **Jön: Királyok királya.**

— **Fogászat Debrecen, Szent Anna-u 6. sz.** A fog orvoslás körébe vágó műveleteket, mint fog és gyökérhúzás, fogtömés, koronákat, hidakat stb. törött vagy régt fogso-rokat használhatóvá alakít. Mérsékelt árak részletfizetésre is. Vecsey Antal áll. vizsgáló fogász.

— **T. Kálmanczhey Irén Magyar Lányok Hozománya Szakács könyv** ezideig nem volt kapható. — Felhívjuk mindazokat, akik közben keresték a könyvet, forduljanak megrendelésükkel öv. Tüdös Ferencné Debrecen, Rákóczi-utca 7. sz. alá, ahol még pár példányban megrendelhető a könyv.

Gondos szülők a Kőcsönös Segélyező Egyesület takarékpénztárral együtt meg gyermekeiket. :: :: :: ::

— **Kombinált terítőket, függönyt, ágytakaró garnitúrákat, párnalámpaerőnyő montirozást, monogramozást, szesz-reliet és olajfestést és minden díszmunkát** jutányosan készítenek. Vidéki megrendelést elfogadjuk. Címem „Csepkeüzletben” Piac-utca 16. megtudható.

— **Adomány a hadigondozottaknak.** A Debreceni Első Takarékpénztár R.-T. és a Tiszántúli Körzeti Hitelszövetkezet a hadirokkantak nemzeti szövetségének 90, illetve 100 pengőt adományozott. Ezen áldozatkészségükkel lehetővé tették, hogy a szövetség felbérhátalékát kifizethesse és a hadigondozottak irodájának fentartását biztosítsa. Fogadja a két pénztintézet nemesen gondolkodó vezetősége ezton is a hadigondozottak hálás köszönetét. A „HADRÓÁ” elnökség.

— **A kocsmában itta meg a rumot az otthon elfogyasztott teához.** Szabó Juliánna 51 éves nő berugott és botrányt rendezett az utcán, úgy, hogy a rendőrszemnek kellett közbelépni, aki előállította az asszonyt a rendőrségen. A rendőrbíró előtt elmondotta az asszony, hogy odahaza teázott, de mivel a teához nem volt rum, elment a kocsmába rumot inni. A rendőrbíró botrányos részességért hat pengő pénzbüntetésre ítélte Szabó Juliánát.

— **A tilosban talált gazda megverte a mezőört.** A debreceni kir. törvényszék Tóth József tetélteleni gazdálkodót hatóságai közeg elleni erőszakvétségért kedden vontá felelősségre. Tóth Józsefet a múlt év decemberében tilalmas földön érte id. Tóth Kálmán mezőör. A mezőör felszólította a gazdálkodót, hogy távozzék erről a földről, mert az ittvaló járkálás nincs megengedve és megakart a zálogolni. Tóth József nekiesett a mezőörnek, káromolta és ültelgelni kezdte. A bíróság hatóság közeg elleni erőszak vétségében mondotta ki bűnösnek és ezért 50 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— **Fővárosba utazó olvasóinknak** páratlan kedvezményt nyújt a Kéleti pályaudvarral szemben levő, elsőrangú Park-szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedményt ad kiadóhivatalunkban díjmentesen kapható utalványok ellenében. Egyben felhívjuk a Park-szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére szíves figyelmét.

— **Tavaszi divatlapok, bel- és külföldiek nagy választékban** kaphatók Csáthy egyetemi könyvkereskedésében, Piac-utca 8. Telefon: 2—96.

SZINNHÁZ.

A színházi iroda hírei:

Óriási sikerrel került színre tegnap Karinthy Frigyes mesterműve, a **Holnap reggel** c. tragikomédia, mely nemesak irodalmi értékű, ragyogó mű, de közönség szempontjából is érdekes, lebilincselő, izgalmas. — **Holnap reggel** — férfifőszereplője: Forgács Sándor, a kitűnő darab nagyszerű rendezője, aki Ember Sándor szerepében a színjátszás legmagasabb csúcsáig ért. Játékát percekig tartó tergete-

Akác gleditsia Jegenyenyárfa, nyulszapukamag kapható a 30 éve alapított Dobos faiskolában Kemecsen.

Nagy maradékvásár
Peiriz Karoly és Társa
rőfős és rövidárúztetőben Szt. Anna 5.

KEGYES FERENC
sirkóráktár és kőfaragó üzlet Debrecen.
Minden méretű és fajta sirkóvelekből állandó raktár.

Olvassa a Hajdúföldet

ges tapsokkal honoráta a műéítő publikum. — **Holnap reggel** — női főszereplője Halasi Mariska, az elvált asszony alakjában igazán kiváló, László Gyula pedig közvetlen, meleg, igaz, emberi. — Olson Irjö finn orvos nehéz szerepe Szigeti Jenőnek jutott, nagy sikere volt. Mellettük Szathmáry Margit, Turbók Rózsi, Virágháthy, Rajz, Fülöp nyújtanak kitünő alakításokat. — **Holnap reggel** tegnapi bemutatóját táblás ház megértő közönsége élvezte.

Holnap reggel — ma, szerdán este B), pénteken este C) bérletben megy. Jegyváltás.

Ma, szerdán délután 3 órakor Farkas Imre poétikus daljátéka: **A királyné rózsája**, ifjúsági előadás keretében. Jegyek korlátolt számban 10—12 és délután 2 órától.

Holnap, csütörtökön délután 3 órakor ifjúsági előadásul: **János vitéz**. Elek Ica, Timár Ila, Torma Gusztó, Halasiné, Fülöp, Bihari, Antók, Rajz, Jancsi, Szigeti Jenő felléptével. **János vitéz** jegyei ma és holnap délelőtt 10—12 óráig a rendes pénztárnál 80 fillértől 1.60 P-ig kaphatók. A nagy keresletre való tekintettel sieszen még ma délelőtt a pénztárhoz, különben elkésik és nem jut helyhez.

Hunyady László — Erkel híres magyar operája — holnap este fél 8 órai kezdettel emelt árákkal! — **Hunyady László** operában K. Voith Ilonka, a kiváló énekművész Szilágyi Erzsébet parthiát énekli. — **Hunyady László** — Hollay Béla és Szórád Ferenc, a m. kir. Operaház két nagyszerű tenoristájának felléptével — holnap este! — **Hunyady László** — operában Timár Ila, Torma Gusztó, Fülöp Sándor, Antók Ferenc is fellép! — **Hunyady László** — operában Gara nádor — Bihari Sándor lesz! — **Hunyady László** — operát Szathmáry Endre karnagy vezényli. — **Hunyady László** — holnapi előadására kedvezményes jegyek nem érvényesek!

Ifjúsági előadások — ma, szerdán: **A királyné rózsája**; holnap csütörtökön délután 3 órakor pedig: **János vitéz**. Elek Ica — János vitéz — holnap délután!

Hunyady László — Erkel híres magyar operája — holnap este fél 8 órai kezdettel emelt árákkal! — **Hunyady László** operában K. Voith Ilonka, a kiváló énekművész Szilágyi Erzsébet parthiát énekli. — **Hunyady László** — Hollay Béla és Szórád Ferenc, a m. kir. Operaház két nagyszerű tenoristájának felléptével — holnap este! — **Hunyady László** — operában Timár Ila, Torma Gusztó, Fülöp Sándor, Antók Ferenc is fellép! — **Hunyady László** — operában Gara nádor — Bihari Sándor lesz! — **Hunyady László** — operát Szathmáry Endre karnagy vezényli. — **Hunyady László** — holnapi előadására kedvezményes jegyek nem érvényesek!

Ifjúsági előadások — ma, szerdán: **A királyné rózsája**; holnap csütörtökön délután 3 órakor pedig: **János vitéz**. Elek Ica — János vitéz — holnap délután!

Ifjúsági előadások — ma, szerdán: **A királyné rózsája**; holnap csütörtökön délután 3 órakor pedig: **János vitéz**. Elek Ica — János vitéz — holnap délután!

Meghívó!
Magán vagy üzleti ügyekben utazások alkalmával
Budapest
a legkellemebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő
Grand Hotel Park Nagyszálló. Budapest, VIII. Baross-tér 10. szám mert
20 százalékos engedményt kap, mint oson lap előfizetője olcsó szobárainkból,
10 százalékos engedményt kap, olcsó éttermi árainkból. (Kitünő házikonyha)
5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról.
Nálunk otthon érzi magát!
Elsőrendű kiszolgálás, szigoruan családi jelleg
Saját érdeke
ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg. — Előzetes szobarendelés ajánlatos!

Mozgósínházak közleményel:
Szerda—csütörtök

APOLLO
Richard Barthelmess és Patsy Ruth Miller szereplésével:
A fehér ördögök
dráma a sivatagban 8 felvonásban.
Megelőzi:
Európa királya
(MONTE BLANC)
természeti felvétel 5 felvonásban.

Péntektől! Péntektől!
Alphons Daudet világhírű „Fromont jun. és Riesler Sen.” című regénye nyomáu:
Démon
A főszerepekben: Lucie Dorraine, Karina Beli és Szőregy Gy.

VIGSZÍNHÁZ
Mata Hari
a világhírű táncosnő regénye 10 fejezetben. A főszerepben: Magda Sonja.
Megelőzik:
Aludj Pöttyike
és
A 13-as számú szoba
bohózatok.

Péntektől! Péntektől!
Douglas Fairbanks főszereplésével:
Kard és korbács
Női főszereplő: Mary Astor.

URÁNIA
Csütörtöktől! Csütörtöktől!
Kossuth Lajos híres kortárs:
Garibaldi
hősköltevény 12 fevonásban.
Főszereplők Rina di Lignoro grófnő és Guido Graciósi

METEORBAN
Március 15-én, Csütörtökön:
A kis hős
vagy
A beszélő sirok
Nagy idők hőseinek regénye 8 felvonásban. És
Az olajmezők hiénái
Vadnyugati történet 6 fevonásban.
Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Ezerszáz holdat mentesítenek az ártól Mátészalka környékén
(A *Hajdúföld tudósítójától*.) A Tur folyó szabályozására és mintegy 1100 hold terület ármentesítésére irányuló nagyarányú munkák most indultak meg. Ezzel a célra Németországban készített száraz kotrógép Kölese község mellett mintegy 11 kilométer hosszú csatornaépítésbe kezdett. A gép munkateljesítményének arányai olyan nagyok, amilyenhez hasonlókat eddig csaknem egész Középeurópában alig ismertek. A kotrógép 24 óra alatt 5000 köbméter földet emel ki.

MŰVÉSZET
Orgonahangverseny az ev. templomban. A Debreceni Evangélikus Filler-Egyesület Sugár Viktor orgonaművész közreműködésével március 18-án, vasárnap délután 6 órakor az ev. templomban az új templom és tanácsterem alap javára orgonahangversenyt rendez, a következő műsorral: 1. Bach J. S.: Toccata és Fuga d-mol. Az összes orgonaszámokat előadja Sugár Viktor a koronázó Mátyás-templom orgonaművésze. 2. Mozart: Ária az „Il. re pastore” című operából. Éneklő Bergmann Gyuláné, hegedűn kísérő Páricsy Pál. Orgonakíséret. 3. Guilmant A.: Gyászinduló és szeráfok éneke. Orgonajáték. 4. Bárd Oszkár: A Golgotha meséje. Szavalja Halasi Mariska. 5. a) Faulkes: Barcarola. b) Haydn—Bossi: Jöjj szép tavasz. Orgonajáték. 6. Sugár Viktor: Ima. Éneklő Bergmann Gyuláné. 7. Buboia A.: In paradysum. Orgonajáték. 8. Widor Ch. M.: Toccata. Orgonajáték. Jegyek 2 és 1 pengőért előre válthatók Mentze Henrik üzletében és a lelkészi hivatalban. Állóhelyre szóló jegyek 50 fillérért csak a hangverseny előtt adatnak ki.

TESTEDZÉS
A Magyar Athletikai Szövetség keleti kerülete március 25-én rendezi meg a kerület 1928. évi mezei futó bajnokságait.

KÖZGAZDASÁG
Debreceni állatvásár. A mai lóvásáron nagy felhajtás volt, közepes kereslettel. Jöminőségű ló 500—700, közepes 300—500-ig, silány 40-től fölfelé. A szarvasmarha piacon a felhajtás országos vásár jellegű volt. Kereslet itt is közepes. Vágó ökör kilogrammonként 60 fillértől 80 fillérig, szopós borjú 1.10—1.40, jámos ökör 700—1200, fejős tehén 250—700 pengő között.

Nemesített tengeri vetőmag kiosztása. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja a gazdaközönséget, hogy hivatali helyiségében (Hunyady-utca 5.) eredeti nemesített bányai lófogó tengeri vetőmag kerül kiosztásra. A tengeri nemesítői felárát és szállítási díját a földmivélsügyi minisztérium téríti meg, a gazdák csak a budapesti tőzsdei középárat fizetik.

Országos vásár Mátészalkán. Mátészalkán a legközelebbi országos vásár március 19-én lesz mindenemű állatfelhajtással.

Nemesített babot oszt ki a Kamara. A földmivélsügyi miniszter az egységes típusu babtermelés elérésének megkönnyítésére a termelők részére az alábbi lanyeges kedvezmények mellett nemesített Fleischmann-féle babvetőmagot oszt ki: Az igényelt eredeti nemesített babvetőmagok árának 50%-át a felmerülő szállítási költségeket és a szállításhoz felhasznált zsákok árát a termelő he-

Kapcsolási vázlatokat, díjtalan szakfelvilágosítást ad a
budapesti Barta és Társa rádiós cég
helyi képviselője
Simon Jenő rádió-, villany-, gramofonszaküzlete
József kir. herceg-utca 3. szám, Telefon: 13—22.

lyet a földmivélsügyi miniszter vállalta el tárcája terhére, úgy, hogy az igénylők a babvetőmagot, saját vasuti állomásukon átvéve, cca 25—30 fillér kilogrammonkénti árban fogják megkapni. Az eredeti nemesített babvetőmagok igénylése március 15-ig bejelenthető a Kamara hivatalos helyiségében (Debrecen, Hunyadi-utca 5. sz. 1. em.).

A TŐZSDE
A pengő Zürichben 90.85
Hivatalos devizaárfolyamok.
Angol font 27.85—28, belga 79.55—85, cseh korona 16.8—97, dollár 569.40—571.10, francia frank 22.55—75, hollandi forint 229.65—75, lei 3.51—61, zloty 64—30, lira 30.35.
Gabonatőzsde.
A készáru piacon az irányzat szilárd volt, a forgalom azonban szűk keretek között mozgott s a tőzsdeidő elején egy búzából, mint roszból csak kisebb tételek cseréltek gazdát. A tiszavidéki búzát 32.75—34.20, az egyéb származású búzát 32.65—33.85 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rosz ára 31—31.30 pengő között mozgott.

Nyilttér
Nyilatkozat

A *Hajdúföld* márc. 13-iki számában „Nagyszabású ékszerhamisítást leplezték le Budapesten, melynek szálai Debrecenbe is elérnek” cím alatt megjelent közleménnyel kapcsolatban úgy saját egyéni reputációm, mint az egész Tiszántúlon és Debrecenben általánosan elismert jó hírnevű szolid üzletelő jóhírnevének megvédése érdekében kijelentem, hogy nem az én cégem az, mely ezen ominózus ékszeresalással vonatkozásban van, annál is inkább, mivel a cikkben említett budapesti aranyművessel sem közvetve, sem közvetlenül soha összeköttetésben nem álltam, üzletemből soha semmiféle hibás ékszer ki nem került, amit nagykiterjedésű vevőközönségem is készséggel bizonyít.

Kostya János, ékszerész.
E rovatban közöltétek nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Szerkesztőségi posta
N. N. Kérdezett lapok címeit szívesen közölnénk, de névtelen levelekre nem válaszolhatunk. Kérjük névaláírással ellátva kérését megismételni.

Bakóczy Juliánna női szabó
BATTYÁNYI-U. 3.
Elsőrendű munka, mérsékelt árak!

FEKETE ADORJÁN
bazar-, könyv- és papírkereskedése
Debrecen, Csapó-u. 41. sz.

Kegyűgyak, üveg, porcelán és képeret állandó raktára
vitéz **GAÁL LAJOSNÁL**
Debrecen, Szent Anna-utca 5. szám.

APROHIRDETESEK

A legkisebb hirdetés 10 szög 30 fillér. Minden további szög 3 fillér. Vagyis a legkisebb hirdetés 10 szög 40 fillér. Minden további szög 4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott sorok dupláta számítanak.

KÉRJÜK VIDÉKI HIRDETŐINKET,

hogy az apróhirdetéseket mindig pontosan kiírva (levelezés, házasság, nyomat díja közzéadás) vagy kőszínpénzben vagy bélyegben előre beküldeni sziveskedjenek. Köszönettel.

LEVELEZÉS

JELIGÉS LEVELET

csak délután 11 és 12 óra közt adni a kiadóhoz.

„Megbontott lélek” jeligére levél van a kiadóban. 234

„Egyedül” jeligére levél van a kiadóban. 235

„Odysseus” jeligére levél van a kiadóban. 236

„Monte St. Michele” jeligére levél van a kiadóban. 237

„Phaëton” jeligére levél van a kiadóban. 239

„Drága kis „Valaki”

értésítése, tekintve, a technika előrehaladottságát, eljutott hozzánk is a pokolba. Levelet vasárnapi számban jeleztük. „Mefisztó” az oka mindennek, aki ugylátszik agonizál. Kézcsók Pluto és Lucifertől. 238

Szórakozás

céljából szeretnék szolid fiatalemberrel megismerkedni. Levelet „Kék ibolya” jeligére kiadoba kérek. 222

Szolid

ismeretség céljából, szolid urleányval szívesen leveleznék. Levelet „Szeretném, ha szeretnének” jeligére kiadoba. 200

HÁZASSÁG

Önálló

30 éves magántisztviselő megismerkedne szórakozás, kirándulás, esetleg házasság céljából urleánnyal. Levelet „Sportlady” jeligére kiadoba kérek. 202

LAKÁS

Kiváló kávé

mégis a legjobbak! Olcsó, kiadós, kiválóan szagos. Dégenfeld-tér 11.

Négy szoba,

előszoba s mellékhelyiségekből álló modern lakás május elsejére kiadó. Rákóczi-u. 8. sz. 1276

Kiadó

villamos megállónál Keresztesi-utca 44. szám alatt 2 szoba, konyha, mellékhelyiségekből álló lakás 450 négyszögöl kerttel. A kert azonnal, a lakás május 1-én elfoglalható. Sertéstartás megengedve, bármikor megtekinthető, értekezni Arany János-utca 10. Csics. 1275

ELADÁS

Eladó

2 drb. használt hencser. Ispotály-u. 13. sz. 556

Hajdunánás

Büdszentmihály közti fekvő tedelyi gyógyfürdő betegség miatt eladó. Kézzel feltételek. Vasuti megálló. Méhészeknek kiválóan alkalmas. — Elsőrangú méhlegelő. Büdszentmihály, Kiss András. 557

Gyümölcsös kert

házhelyeknek, előnyös fizetési feltételek mellett eladó, Széchenyi-ut 21. szám. 1283

Zamatos

őbor literje 1 P 30. Csapó 27., az udvarban Szathmárinál. 552

Eladó

egy nagy irodai álló íróasztal, cselleg elcserebinék rades íróasztal. — József kir. herceg-u. 16. 511

Hajduföld

szerkesztősége és kiadóhivatala

József kir. herceg-u. 16.

szám alá költözött.

Telefonszámok:

Szerkesztőség és nyomda 3-47.

Kiadóhivatal 3-48.

Butorok.

tükör, hintaszék, Schöberl-ágy, szőnyegek, lámpák, takarótüzhely, kerti-butor, fürdőkád eladó. Péterfia 35. 1281

AJANLAT

Kátrány és karbolum

nagy és kismennyiségben legolcsóbban beszerezhető Neumann Nándor festéküzletében, Csapó-u. 8. sz. 549

Kombinált terítők,

függöny, ágytakaró garnitúrák, — párna-lámpaernyő montirozást, monogramozást, szesz-relief és olajfestést és minden diszmunkát jutányosan készítünk. Vidéki megrendelést elfogadunk. Cim: Piac-utca 16. „Csipkeüzlet”. 1034

Szűgyártó

és kocsifényező mester kerestetik. Ajánlkozók fizetési igényeik közlése mellett irjanak a Semsey uradalomnak Balmazújvárosra.

KERESLET

Paplant

varni házhoz megyek Cimet „Paplan” jeligére a kiadóban kérem leadni. 1293

Egy

jóralvó mindenest vagy bejárónő kerestetik, Szent Anna-utca 34. szám alá. 554

Homokkerti

szőlő és gyümölcsöshöz feles vagy sommásmunkás kerestetik. Ispotály-utca 13. sz. 544

Keresztyén

gyermekszertető, szerény házvezetőnő kerestetik, ki jól főz és cseléddel a háztartást elvégzi. Cim a kiadóhivatalban. 559

Gyermektelen,

esetleg egy nagyobbacska gyermekkel bíró házaspár házmesternek felvétetik, Simonyi-ut 7. szám. 515

Sirköveket Markányi. és Fivér béazít, Piac-u. 85

Oltott és darabos mész

cemeni, kavics, gipsz, stukatornád, fedélemek, kőpor, cserép, valamint száraz tüzifa és I. o külföldi porosz és hazai szén a legolcsóbb napi árban beszerezhető

BARTHA

tüzifa, szén és építkezési anyagtelepén. Debrecen, Ispotály-u. 3 b. Telefon 7-85.

LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!

1 db fejmosó SAMPON 10 fill.
6 db vételnél 1, 12 db-nál
3 Sampon ingyen.

1 db Mandula vagy Virágszappan 24 fill.
1 db angol vagy borotvaszappan 24 fill.
1 Savoly aropuder 32 fill.
1 Dióolaj vagy brillantín 44 fill.

TÓTH EMIL drogériájában
Debrecen, Batthyányi-utca 19. sz.

Sáfar Milos

épület és bútorkészítő, víz és villany szerelő, állalkia — Darabos-utca 50. sz.

Épület- és butorvasalások,ournérok

BÉSZLER LAJOS-nál Széchenyi-utca 2. szám.

3304/1928. sz.

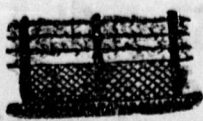
Hirdetmény.

Hajduböszörményben a volt főszolgabírói lakásul szolgált 472 négyszögöl területű házastelket 1928 március 31-én délelőtt 10 órakor Hajduböszörményben a városháza közgyűlési termében kezdődő nyilvános árverésen eladom. Kikiáltási ár 17000 pengő. A részletes feltételek a vármegye főügyészi hivatalában és a hajduböszörményi polgármesteri hivatalban megtekinthetők.

Alispán.

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,
Fő-utca 17. sz. Bika-szálló mellett sarkon.

Kerítésfonatok és tüskés huzalok, ekék, eke-alkatrészek, kapák, ásók, lapátok, villák, gereblyék és mindenféle vasárak olcsón kaphatók!

Padlólakk

magas fényű legszebb színekben, legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletében

Piac utca 10. (Bikával szemben.)